

N B A U N E N r.
y e
h R
e n
t i
er ld
o e
p.

Mandag, den 7. mai 1945,

Nyheter og meldinger i helgen.

Etter de store krigs begivenheter som resulterte i betingelsesløs ka itulasjon for de tyske tro er i Nord Tyskland, Nederland og Danmark, en styrke på hen imot 1 mill. mann, har meldinger og kommentarer vrt s ar omme. Det er senere meldt om store tyske overgivelser i midt Tyskland og Nord Østerrike. Således har restene av 2 armeer overgitt seg til den 9. amerikanske armé i Magdeburg området. En regner styrkene omfatter 2-300.000 mann. Restene av 2 armeer i Nord Østerrike ka itulette til den 6. amerikanske armé. En regner her med ca. 3-400.000 mann. Endelig har 1. armé ved Lichtensteins grense overgitt seg til 1. franske armé. Det samlede antall fanzer i Vestfronten er nå kommet opp i 5 mill. mann. Når dette skriver gjenstår forruten de mindre forlegninger i sjør i Egeerhavet, og de s rette lommer på Frankrikes kyst, de tyske styrker i Kroatia, Tsjekkoslovakia og Norge.

I Tsjekkoslovakia har hjemmestyrkene gått til aksjon i Pragområdet og etter russernes store framgang fra øst og general Pattons storoffensiv fra vest ventes en snarlig ka itulasjon også her.

Det kan vise interessant å gjengi hvorledes ka itulasjonen av millioner i nord foregikk i Montgomerys hovedkvarter. Allerede onsdag 2. mai fram satte styrerne faler for forhandlinger med besyk av høyere tyske offiserer i hovedkvarteret. Torsdag 3. mai kom kommanderende admiral v. Friedeburg, general Kienzel, stabssjef hos Feldmarsjall von Busch, kontraadmiral Wagener samt major Friede til Montgomery med føres, reslom engelskmennene var villige å motta ka itulasjon fra de 3 tyske armeer som stod i kam med russene. Montgomery avslører tilbuet tørt og henviser dem til betingelsesløs ka itulasjon overfor russene. Han sier han: "Har dere myndighet til å avgjøre ka itulasjon for de styrker sa står, & mine flanker i vest og nord?" I tilfelle vil han godta tilbud om det "Nei", svarer herrene. Montgomery lot deretter legge fram militærkartene med de aller siste posisjoner. Situasjonen viste seg å være hjelpløs enn tyskerne hadde ant og gitt til von Friedeburg. Så kommer Montgomery med sitt ultimatum: "De tyske styrker som her står overfor min 21. armegruppe må betingelsesløst ka itulere, ellers fortsetter jeg kamphen og det med glede." 2 av de tyske offiserene vender etter dette tilbake til von Busch's hovedkvarter og vender tilbake dagen etter, fredag 4. mai, med fullmakt til overgivelse. Underskrivelsen av dokumentene foregikk i et telt i Montgomerys hovedkvarter på Lüneburger Heide den 4. mai kl. 18.30. Den tok 5 min. Etter Montgomerys egen uttalelse var dermed det siesblikk kommet som han hadde ventet i hele sitt sierstog fra El Alamein til Danmark.

Montgomery uttaler i sitt sørkommunikat i dette siesblikk har tyskerne overgitt alle værete styrker i Nord Vest Tyskland, Danmark, Holland inkl. Friesiske øyer og Helgoland samt den tyske marine i disse farvann, til overkommandoens for den 21. armegruppe. Ka itulasjonen gjøres effektiv fra kl. 8 den 5. mai 1945.

I sitt kommunike etter ka itulasjonen meddeler general Eisenhower at vi kommer som beseirere og ikke som undertrykkere. Vrt mål er å utslette nazismen og den militæristiske priserend og kommer til å avskaffe alle de ubarmhjertige og hårde lover og institusjoner som er skapt under nazivelde. Von Keitel melder i sitt rapport til de itulerte tyske styrker at den tyske armegruppe C har betingelsesløst overgitt seg til den 21. britiske armegruppe. Han også fordrer de tyske styrker til å forbli i sine stillinger i venten og overgivelse. Han forbryr dem å ødelegge sivile og krøgsviktige anlegg eller senke skip.

Denitz har gitt en dagsbefaling til tyske soldater i de gjenværende lommer og okkuperte land, også Norge. Han forbryr all guerillakrig og ødeleggelse av

sivile og krigsviktige anlegg, transportvesen og matvarelager.

Nyheter fra London 6. mai kl. 18.30:

Danmark: Eisenhower erklærer i en dagsbefaling til de danske hjemmestyrkene at generalløytnant Ebbe Gørtz er anerkjent som deres sjef, og at han har hans fulle tillit. Hjemmestyrkene er overlatt arbeidet med opprettelsen av de tyske styrker, vakthold og opprettelse av ro og orden. Hjemmestyrkene vil bli avlyst av allierte disponibele styrker.- Den nydannete danske regjering under statsminister Buel har allerede begynt å virke. Regjeringen er dannet på grunnlag av de gamle politiske partier, suplert av representanter fra motstandsbevegelsen.- Avvepningen foregår stort sett i ro og orden. Vår regjerings representant fra informasjonskontoret i London Johan Borgen, som er kommet til København etter kapitulasjonen, melder stadig om spredt sammenstøt. Det er stadig uthyrt å gå i gateene og det har ofte kommet til skuddveksling mot hjemmestyrkene under deres arbeid ned å arrestere nazister. Hjemmestyrkene har fått hjelp fra dansk politi som er kommet fra Sverige. 2000 nazister arrestert i Helsingør. Lederen for det danske naziparti Frit Clausen og den tyske riksommisær Dr. Best har overgitt seg til hjemmestyrkene. Det meldes fremdeles om et urosentrum i Schleswig Holsten, hvor SS tropper driver plyndring i landsbyene omkring. Feldmarsjall v. Busch har fått ordre ned sine styrker å nedkjempe motstanden.

Tsjekkoslovakia: Etter at general Patton satte i gang sin storoffensiv inn i Tsjekkoslovakia er det kommet til almindelig opstand. Hjemmestyrkene har gått til aksjon i Praha, og har etter siste meldinger full kontroll over byen. Det ble under kampene mellom hjemmestyrkene og de tyske tropper, Tyskerne ba om våpenhvile og dette ble innvilget. Trass dette rykket ~~Tysk~~ plutselig mot Praha med større tankstyrker. Kringkastningen i Praha annodet da general Patton og de russiske styrker å komme dem til hjel. Om utviklingen vites ikke mer enn at skuddvekslingen opphørte kl. 6 i dag. Det pågår underhandlinger om overgivelse av Böhmen og Mähren til den tsjekkiske regjering.- Den 3. armé har tatt Pilzen og all. tanks nærmer seg Praha. De russiske styrker har også Praha som mål og står 200 km fra hovedstaden.

I Østerrike pågår store opprydnninger blandt de tyske styrker over store områder. 5. armé fra Italia nådd fram til Østerrike. Tolbucin og enarm av Pattons armé slåss ennå i Donaudalen. Linz er inntatt av amerikanerne.

I en bortgjent leir i Østerrike ble flere franske statsmenn og generaler fengslet, bl.a. den var Daladier, Reynaud, Gamelin og Weygand. Den østeriske rikskansler Schuschnig og den franske statsminister Leon Blum var ført bort fra leiren 2 timer før befrielsen.

Tito melder om framgang langs hele den kroatiske front.

Norge: I en kringkastningstale kl. 19 idag gav quisling et vink om situasjonen i Norge. Hans regjering er den eneste lovlige regjering, sier han, og må adlydes, intil den blir avlyst av noen annen. I den dansk sending over Lond idag meldes det som S.T.B. som hjemmel at general Haar innlvert sitt kapitulasjonstilbud og at Terboven skal være godt av. En understrekker at dette er offisiell melding og en kan således ikke feste full tillit til denne gledelige nyhet. Montgomery melder f forbindelse med situasjonen i Norge at det heller ikke her kan bli betingelseslös kapitulasjon uten i forbindelse med tilbud til alle 3 stormakter.

Dansk sending kl. 20.30 refererer en artikkelen i Observer som behandler Norge. Den norske regjering, skriver avisen, har sine planer ferdig for overtagelsen av Norge, utarbeidet i 2 alternativer. Den ene planen vil bli brukt ut livet etter å gjøre motstand. Den andre planen skal brukes ved fullständig kapitulasjon. Den allierte militærkommisjon, som er den første som kommer, vil bli fulgt av kronprins Olav. Regjeringen vil ikke komme før den første fase i krigshandlingen er slutt. Ett av de første skritt etter hjemkomsten vil være å trekke seg tilbake etter å ha utført den oppgave som ble pålagt den under det historiske møte på Elverum 11/4-40. Når tiden er inne regner en med dannning av en koalisjonsregjering, hvor de større partier er representert, og hvor en samarbeidsmann må antas å bli utnevnt som utenriksminister. Enheter fra den britiske hjemmeflåte angrep i dag tyske skip i nærheten N. rvik. 1 depotskip gikk i luften, 1 ubåt senket. Like da et tankskip og flere andre skadet.